

Boldogasszony Iskolanővérek

BIZALOM és BÁTORSÁG

A BOLDOGASSZONY ISKOLANŐVÉREK LAPJA 2020. TAVASZI SZÁM

A TARTALOMBÓL:

- EGY HIVATÁSKERESÉS TÖRTÉNETE
- KERTÉSZKEDÉS MAKÓN
- KARANTÉNMISSZIÓ MÁTRAALJÁN
- TALÁLKOZÁS SZÉCHENYI KINGÁVAL
- BESZÉLGETÉS MONIKA NŐVÉRREL
- TRIANONRA EMLÉKEZÜNK
- VÉGZŐSEINKTŐL BÚCSÚZUNK
- #VELEDMIVAN – RAJZPÁLYÁZAT

Balassi Bálint

Áldott szép pünkösdsnek gyönyörű ideje...
(részlet)

Áldott szép pünkösdsnek gyönyörű ideje,
Mindent egészséggel látogató ege,
Hosszú úton járókat könnyebbítő szele!

Te nyitod rózsákat meg illatozásra,
Néma fülemile torkát kiáltásra,
Fákat is te öltöztetsz sokszínű ruhákba.

Néked virágoznak bokrok, szép violák,
Folyó vizek, kutak csak néked tisztulnak,
Az jó hamar lovak is csak benned vígadnak.

Kedves Barátaink!

Van valami hasonló aközött, ahogyan a tanítványok együtt várták a megígért Vigasztaló érkezését, és aközött, amit mi megéltünk, megélünk a karanténban. Mennybemenetele előtt Jézus azt kérte tizenegy tanítványától, hogy *„ne távozzanak el Jeruzsálemből, hanem várjanak az Atya ígéreteré...”* (ApCsel 1,4) Megtartva Jézusnak ezt a kérését, a városon belül maradtak, és egy bizonyos emeleti teremben többször összegyűltek. Nem zárták be a kört, hanem tizenkettediknek maguk mellé választották Mátyást, sőt asszonyokat is hívtak maguk közé. Máriát, Jézus édesanyját bizonyára János apostol hozta magával, aki nagypéntek óta házába fogadta. (Jn 19, 27)

Nem tudták elképzelni, hogyan fog bekövetkezni mindaz, amit Jézus mondott nekik: *„néhány nap múlva Szentlélekkel keresztelkedtek meg.”* (ApCsel 1,5) *„...mikor a Szentlélek leszáll rátok, erőben részesültök, úgyhogy tanúságot tesztek majd rólam Jeruzsálemben, meg egész Judeában és Szamariában, sőt egészen a föld végső határáig.”* (ApCsel 1,8) Töprengettek azokon a mondatokon is, melyeket Jézus – talán ugyanabban a teremben – a Vigasztalóról mondott nekik elárulása éjszakáján: *„Jobb nektek, ha én elmegyek, mert ha nem megyek el, a Vigasztaló nem jön el hozzátok...”* (Jn 16,7)

Az együtt töltött időben felidézhatték, hogy amikor még együtt jártak-keltek az Úrral, mit halottak Tőle a Szentlélekről. Talán összegyűjtöttek minden morzsát, ki mire emlékezett. Még az a kis részlet is eszébe juthatott valakinek, hogy Jézus a Szentlelket Isten ujjának nevezte. (Lk 11,20)

Ott ült közöttük Mária, aki a Szentlélek nevét először az angyaltól hallotta: *„A Szentlélek száll rád, és a Magasságbeli ereje borít el.”* (Lk 1,35) Most, hogy a Szentlélekkel való titokzatos találkozásra készültek, megkérdezhették tőle, miként történt az ő találkozásuk, mit jelentett Máriának a Szentlélek erejének megtapasztalása.

Csodálatos lehetett ez a „karantén”, ahol együtt voltak apostolok, asszonyok, Szűz Mária, és egy ígélet beteljesedésére, egy előre el nem képzelhető találkozásra várakoztak. Nem is tehettek volna jobbat ebben a különleges helyzetben, mint *„egy szívvel-lélekkel, állhatatosan imádkoztak.”* (ApCsel 1,14)

Nem mi is valami hasonlót élhetünk meg mostanában? Bizonytalanságban ülünk egyedül vagy egy közösséggel összezárva, és várjuk, hogy valami történni fog, aminek nem tudjuk a kimenetelét. Elfogadjuk, hogy nem mi határozzuk meg, hogy mi lesz velünk. Próbálunk felidézni múltbeli mozzanatokot annak érdekében, hogy megértsük a jelent, és el tudjuk képzelni a lehetséges jövőt. És talán nekünk is többet jut eszünkbe Isten, akinek kezében vagyunk, akinek ujja most másként érint bennünket. Talán többet imádkozunk, talán állhatatosabban. Talán ebben az érzékeny állapotunkban, lelki nyitottabbá válásunkban idén pünkösdkor a Vigasztaló teljesebben el tud tölteni bennünket csodálatos erejével... És olyan dolgokat érthetünk meg, melyeket eddig nem értettünk. Olyan dolgokra indít minket, amelyekre eddig nem voltunk képesek. Ezt a befogadó lelkületet, érintettséget, megújulást kérem mindnyájunk számára.

Budapest, 2020 pünkösdjén

Lobmayer M. Judit
tartományfőnöknő

Lobmayer M. Judit

VIRTUÁLIS BALLAGÁSOK

A koronavírus-járvány miatt az idei tanév minden eddigőtől eltért. Nagy kihívások elé állítva ezzel a pedagógusokat, a diákokat és a szülőket. Iskoláinkban nemcsak a tanítás zajlott a digitális térben, hanem a ballagások is. Végzős diákjainkat, bár nem a megszokott módon, de ugyanolyan szeretettel búcsúztattuk, mintha személyesen tettük volna ezt. Virtuális ballagásaik az alábbi linken érhetők el. S kívánunk minden elballagott diákunknak sikeres felvételit és Isten áldását az élethez.

[Tovább a videókhöz...](#)

A HIVATÁS ÉVE – 2020

A rendtartományunkban idén meghirdettük a hivatás évét. Minden hónap huszadik napján diákjaink hivatásáért, a hivatáskeresőkéért, a körülöttük élők hivatásáért, rendünkért és új iskolanővéri hivatásokért imádkozunk. Az imádság szövege honlapunkon található.

Hivatás Éve 2020

Boldogasszony Iskolanővérek

[Tovább a Hivatás Éve imájához...](#)

IN MEMORIAM BOTH M. KORNÉLA

(Székelykeve, 1945. május 30. – Budapest, 2020. április 9.)

Hetvenöt éves korában 2020. április 9-én, nagycsütörtökön elhunyt Both M. Kornélia nővérünk. Kornélia nővér a vajdasági Székelykeven született az egykori Jugoszláviában, a keresztségben az *Erzsébet* nevet kapta. Rendünkbe 1960-ban lépett be. Noviciátusát a rend központjában, Münchenben töltötte. Nagybecskerekén zenetanári diplomát szerzett 1972-ben, majd München-Auban letette az örökfogadalmat. Később Zágrábban tanult szólóéneket, orgonát, a jezsuiták filozófia-teológia karán pedig katekétikát. Kornélia nővér a zene és az ifjúság szolgálatában állt. Sokat tett a vajdasági magyarok gyerekek oktatásáért. Élete főbb állomáshelyei: Muzslya, Csóka, Nagybecskerek voltak. Két évvel ezelőtt egészségi állapota miatt a rend a budapesti anyaházba hívta. Engedelmesen, de nehéz szívvel szakadt el szülőföldjétől. De itt is tevékeny tagja volt rendünknek.

Kedves Öregdiáktársaim!

D'Antonio-Strommer Szonja vagyok, 1998-ban érettségiztem a Patronában, de valójában sokkal több szállal kötődöm az egyházi iskolák világához. Édesanyám és nővére is a Patronában végzett, édesapám és bátyja, sőt mindkét nagypapám piarista diák volt. Valamennyi testvérem szerzetesi iskolában érettségizett. A közelmúltban, 2009 és 2015 között lehetőségem nyílt az iskolanővérek éppen életre kelő Tartományi Hivatalának munkájába bekapcsolódni. Ifjúságom meghatározó része a Barátok Útja gyalogos zarándoklat, melyet a szerzetesi iskolák tanárai hívtak életre huszonöt évvel ezelőtt.

Férjemmel és három gyermekemmel Budapesten élünk. Végzettségem szerint közgazdász vagyok, 2004 óta dolgozom gazdasági területen, a gyermekek miatt itthon töltött idő alatti kisebb megszakításokkal.

Saját életünk számos területén tapasztalom, hogy a közösségnek mekkora ereje van, s a gyökereink mennyire erősen hozzánk tartoznak. Számomra a Patronában eltöltött négy év ennek a gyökérnek fontos része. Éppen ezért fogadtam örömmel Lobmayer M. Judit nővér felkérését, hogy segítsen az iskolanővéreknél végzett diákok közösségét kiépíteni, összefogni.

Ehhez szeretnénk, a már sok helyen évek, esetleg évtizedek óta megkezdett munkát és azok eredményeit a Ti közreműködésetekkel továbbvinni, mint szegletköveket felhasználni.

Első körben szeretettel várnánk a végzett osztályokból egy-egy személy jelentkezését, hogy segítségükkel el tudjuk kezdeni az építkezést. Aki szívesen bekapcsolódna ily módon a közös munkába, kérem, keressen meg az alumni@iskolanoverek.hu e-mail címen.

Folytatni szeretnénk a már megkezdett munkát a tablók felkutatásában. Az eddig fellelt tablóképek az iskolanővérek honlapján megtalálhatók. Ha kezetekbe kerül olyan tablókép, amit mi még nem ismerünk, juttassátok el az archivum@iskolanoverek.hu e-mail címre, és mi közkinccsé tesszük!

Igyekszünk folyamatosan tájékoztatni Benneteket munkánk eredményeiről, azokról a lehetőségekről ahol mi, iskolanővéri öregdiákok kapcsolódhatunk!

Baráti üdvözléssel:

D'Antonio-Strommer Szonja

„A SZERETETBEN NINCS FÉLELEM”

Egy hivatáskeresés rövid története, avagy okosan keresgélj, hogy rátalálj!

Tavaly érettségiztem, a Boldogasszony Iskolanővérek debreceni intézményében, a Svetits Katolikus Gimnáziumban. Az érettségi előtt én is, mint a legtöbb diáktársam, egy felsőoktatási intézménybe adtam be a jelentkezésemet, azonban a sikeres felvételi után számomra az egyetem által kínált első program nem az egyetemi bulikkal tarkított gólyatábor volt, hanem a máriapócsi nagybúcsún elvégzett kötelező nyári szolgálat.

Ez azt jelenti, én nem egy szokványos helyen kezdtem el egyetemista éveimet, ugyanis 2019 szeptemberétől a nyíregyházi Görögkatolikus Papnevelő Intézet előkészítő évfolyamának, valamint a Szent Atanáz Görögkatolikus Hittudományi Főiskola teológus szakának hallgatója vagyok. A célom, hogy görögkatolikus pap lehessenek. Az előkészítő évfolyam lényegében egy kötelezően előírt hivatástisztázó év. Tehát ahhoz, hogy ténylegesen lelkipásztorrá válhassak, még hosszú út áll előttem.

Hogyan kerültem a papnevelő intézetbe? Édesanyám azt mondja, ő egyáltalán nem lepődött meg a döntésem, mivel mindig is tudta, hogy ide fogok kerülni. Én azonban nem gondoltam mindig így. Igaz, már gyerekkoromban is eljátszottam vasárnaponként a gondolattal, hogy milyen lehet a pap bácsi helyén állni, azonban akkor ez még csak egy kósza gyermeki gondolat volt. Gimnáziumi éveim alatt is sokszor visszatért a papság gondolata, hol gyengébben, hol erősebben. Az ingadozásaim miatt komolyan kerestem egy úgynevezett világi hivatást, amivel majd a jövőben foglalkozhatok. Az évek alatt számtalan lehetőség foglalkoztatott, és ezek gyakran váltogatták egymást. A papságra azonban inkább csak másodlagos vagy harmadlagos opcióként gondoltam. A keresés időszaka alatt naponta imáimba foglaltam a helyes döntés iránti vágyamat, és kértem Isten segítségét. Sokat beszélgettem a keresésemről az általam nagyra becsült atyákkal, szüleimmel, barátaimmal, ismerőseimmel. Utólag visszatekintve ezek a beszélgetések sokat segítettek nekem abban, hogy meghozzam a döntésemet.

„**A papság mellett legerősebb érv az az igen erős, Istentől jövő hívó szó volt...**”

Így jutottam el az utolsó két évemhez a gimnáziumban, amikor fakultációt kellett választanom. Humán beállítottságom miatt történelem és angol faktos lettem a céllal, hogy jogász szakra jelentkezem. A jog nem a nagy álmat,

inkább a „világi”, illetve az „egyházi” lét közötti hezitálásomban a „világi” pályát jelentette. Végül én is, mint sokan mások a nagy döntések előtt, elkezdtem pro és kontra érveket felsorakoztatni mindkét oldalt vizsgálva.

A papság mellett legerősebb érv az az igen erős, Istentől jövő hívó szó volt, amit magamban éreztem. Fontos volt számomra az az érzés is, hogy szeretek részt venni a szertatásokon, mindig felszabadítónak éreztem a liturgiát. A papság mellett érv volt az is, hogy mindig is emberek között képzeltem el a munkámat. Úgy éreztem, ez a pálya az emberekről szóló és emberekért végzett szolgálatot jelent. Olyan hivatást, amelynek

gyakorlása közben teljes személyiséget és minden kreativitásomat bevethetem egy jó cél érdekében. Ezért úgy éreztem, ez az, ami nem csupán munkát jelent.

A papsággal szemben megfogalmazódott érvek főleg az életvitelem megváltozására hívták fel a figyelmet. Tudtam, hogy bár egyszerű, számomra mégis fontos dolgokról kell majd lemondanom: a családom közelségéről, a napom rendjének magam szabta beosztásáról, a hosszú alvásokról vagy a hétfégi bulikról, egyszerűen a szabadságról.

A döntésemhez hozzásegített az a felismerés is, hogy az igazi szabadság az, ha én dönthetem el, miért válllok lemondásokat és nehézségeket. Hiszen bármilyen foglalkozást, hivatást is választok, minden döntésem lemondásokkal és nehézségekkel fog járni. A legfontosabb, hogy tisztázzam magamban, mi a cél. Végül ráébredtem, a kifogásokkal akadályozom magam abban, hogy a számomra tényleg fontos hivatást válasszam. Az járt a fejemben, hogy a bizonytalanságimat Istenre kell bíznom, mert ha meghívott erre a feladatra, valószínűleg nem fog magamra hagyni az odavezető úton sem. Ezek után már nem volt kérdéses, hogy a felvételi jelentkezéskor, mi mellett döntök.

Így kerültem Nyíregyházára, ahol úgy érzem, megtaláltam a helyemet. Az első félévemben tényleg voltak nehézségek, amelyekkel meg kellett küzdenem, azonban ezekben a helyzetekben gyakran lebegett a szemem előtt János apostol mondata: „*A szeretetben nincs félelem.*” (1Jn 4,18) Azt gondolom, a félelmeim nem tántoríthatnak el a hivatásomtól, Isten és az emberek iránti szeretettől. Ha engedem, hogy a félelmeim vezessenek, akkor sohasem fogom megtalálni a valódi kiteljesedést és boldogságot.

Azoknak, akik választás előtt állnak, azt tanácsolom, merjék kérdéseiket, kétségeiket Isten elé vinni imában, és keressenek tapasztalt, bölcs embereket, akikkel beszélgethetnek a keresésükről.

Sok sikert kívánok a helyes hivatás megtalálásához, és Isten áldását kérem, hogy mindenki rátaláljon a számára kijelölt hivatáshoz vezető útra.

Jertyity Róbert

KARANTÉNMISSZIÓ MÁTRAALJÁN

Tanítói tapasztalatok a járvány idején

A Boldogasszony Iskolánővérek mátraaljai missziós tevékenységének köszönhetően Halmajugrán és Vécsezen cigány gyermekek fejlesztőpedagógiai foglalkozásban, korrepetálásban részesülnek. Csompilla M. Éva nővér a koronavírus-járvány idején vállalta, hogy köztük élve személyesen is segít néhány itt élő gyermeknek a tanulásban, miközben a patronás osztályát digitálisan továbbra is tanítja.

Halmajugrára március 18-án délután érkeztem Budapestről. A digitális oktatásra való átállás első napjaiban döbrentem rá, hogy ha eddig segítettem a faluban levő gyerekeket a tanulásban, akkor mikor máskor, ha nem most van itt feladatom. Öröm számomra, hogy szándékomat a rendi vezetés is támogatta.

Indulás előtt fölhívtam az egyik szomszéd családot, hogy megkérdezzem, nem félnek-e tőlem (hiszen a vírust behozhatom a fővárosból), s van-e szükség rám. Az édesanya örömeiben, talán megkönnyebbülésében kiáltva mondta: „Jaj, Éva néni, az Isten áldja meg, hogy jön!” S mire a házuk elé érkeztem – a telefon után egy órával – a november óta összegyűlt száraz, vizes

leveleket összegyűjtve, zsákokba téve találtam. Hálás voltam ezért a gesztusért. Hasonló volt a fogadtatás a többi családnál is.

Délelőttöként Vécsezen a varrodánk varróasszonyainak gyerekeivel foglalkozom, két harmadik osztállyal és egy negyedikessel. A hetedik osztályos nagylánynak, aki délelőtt velünk, közöttünk van – leginkább a csendes

hely miatt – időnként szintén segíték, de rá más fordítva figyelmet. Délután Halmajugrán szomszéd gyerekekkel, egy második osztályos kislánnyal és egy negyedik osztályos kislánnyal tanulok.

A Gondviselés számtalan formáját tapasztaltam meg ebben az intenzív időszakban a kollegákon, a családomon, néhány nővértársamon és a szorosabb kapcsolataimon keresztül. A szomszédos Markazon

Így készültek a védőmaszkok vécsi varrodánkban

lévő képzési házunkban tartózkodik Petra nővér, a misszió koordinátora. Az ő számomra nyitott „étterme” nagy segítség a hétköznapijaimban. Ő főz, s lát el meleg étellel. Mivel a vécsi és a halmajugrai gyerekek tanulási ideje szinte összeér, körülbelül fél órám van arra, hogy az előre elkészített ételt megmelegítsem és ebédeljek.

A Patronában főtárgyként magyart tanítok, ezért nincs meg a matematika magyarázatához szükséges szókinccsem. Ezért néhány kollegámtól olykor korrepetálást kértem, ők pedig segítettek abban, hogy miképp tudok megértetni egy tananyagot. Mások pedig az iskolai informatikai rendszer megtanulásában voltak a segítségemre.

Sajnos azokban a családokban, ahol nincs megfelelő szülői háttér, illetve kellő technikai felszereltség, sok gyerek lemarad a tanulásban. Vécsen nemrég a gyámügyeseknek kellett kimenniük az egyik családhoz, mert március 16-a óta a gyerek eltűnt az iskola szeme elől, egyetlen feladatot sem küldött vissza (e sorokat május közepén írom).

Szerencsére okostelefon, internet szinte minden családban van. A legtöbb szülőnek van Facebook- és Messenger-elérhetősége. Eddig azonban másra, másként használták. De most szinte majdnem mindenhol legalább az egyik szülő megtanulta, hogyan kell föltölteni a gyerekek munkáit az iskolai felületre. Segítség szerencsére mindig van. Én magam is tanultam internetes okosságokat az egyik cigány édesapától.

Az általam tanított vécsi és a halmajugrai gyerekek egyszerű, de rendezett körülmények között élnek. Mind a négy családban legalább az egyik szülő dolgozik, a

faluban közmunkán vagy a varrodánkban. Egyszerű szülők ők, azonban fontos számukra a gyerekeik iskolai előmenetele, most pedig az, hogy a gyerekeik minden nap elvégezzék a feladataikat. A szomszéd gyerekekkel főként a főtárgyakat (matematika, irodalom, nyelvtan) tanuljuk közösen, a vécsiekkel szinte mind a tizenhét tantárgyat.

Hála, mindegyikük motivált a tanulásra! Persze, vannak hullámvölgyeik,-völgyeink, elfáradásaik, mint ahogyan minden gyereknek, bárhol is él az országban.

Az iskolán kívüli tanulás második hetének pén-

teken mondta az egyik kisfiú, Alex: „*Jó magával tanulni! Ha én tanár lennék, adnék egy ötöst!*” Azt sejtem, erre van igényük: a személyes figyelemre, segítségre, a mellettük levésre, a kimondatlan szükségleteik figyelembe vételére, vagyis arra, hogy úgy tanuljunk, ahogyan megértik, úgy haladni tovább, arra építve, amit megértettek, lassan, sok-sok hasonlattal, egyszerű szavakkal, szemléltetőeszközökkel.

Tény, hogy az internet eddig olyan eszköz volt a számukra, amivel inkább csak játszani lehetett. És a tanulás után vissza is térnek a játékhöz...De most talán fölfedezik, hogy azon kívül mennyi minden hasznosat is meg lehet találni a világhálón.

Sok tapasztalatot szereztem, szép kapcsolatokat sikerült kialakítanom ebben az időszakban. Talán az egyik örömöm az, hogy a szakmai, módszertani másképp gondolkodásunk ellenére előremutató együttműködés alakult ki a gyerekek osztályfőnökeivel, néhány szaktanárával és az igazgatónővel.

Csompilla M. Éva

A KÜLÖNBÖZŐSÉGBEN IS MEGELT EGYSÉG ÚTJÁN

Beszélgetés Monika nővérrel

Ulrik M. Monika nővér élete során volt osztályfőnök, prefekta, matematika-fizika-hittan szakos tanár, jelölt-és posztulánsmester, házfőnöknő, tartományfőnöknő, spirituális igazgató. Elindította a cserkészmozgalmat a Karolinában. Egybefogta a Szerzetesi Iroda munkáját. Új küldetése most Rómába hívja, ahol ő lesz az egyik noviciamesternő.

Honnan indult az élete?

– A családom hatodik, legkisebb gyermekeként születtem Szekszárdon. Három nővérem van (köztük egy ikerpár). Ők tizennégy, illetve tizenöt évvel idősebbek nálam. A bátyám és köztem tíz év korkülönbség van. A megérkezésem előtt hat évvel született még egy fiútestvérem, de ő sajnos hatnapos korában meghalt. Ahogyan jobban megismertem az életem indulásának körülményeit, megérintett, hogy a hivatásom már akkor elkezdődött, amikor a szüleim igent mondtak rám. Ők a negyvenes éveikben jártak, amikor születtem, és a csecsemőként meghalt bátyám miatt is többen javasolták az anyukámnak, hogy ne kockáztasson, inkább vetessen

Gyermekkor

el. Nagyon hálás vagyok azért, hogy vállaltak. Életem első igenje, a szüleim igenje volt.

A szerzetesi hivatás hogyan érlelődött Önben?

– A gyerekkoromig vezet vissza az út. Emlékszem, hetedikes koromban egy hittanórán, a káplánunk felmutatta a Szentírást, és azt mondta, hogy ez a tanév anyaga. De hozzátette, hogy ezt nem elég ismerni, élni is kell. Kiskamasz fejj el eldöntöttem, hogy amit az evangéliumokban hallok, azt átültetem a gyakorlatba. Az első ige ez volt: „*Ha kényszerítenek ezer lépésre, menj el kétannyira.*” Ezt úgy értelmeztem, hogy ha bárki kér tőlem valamit, akkor kétszer annyit fogok tenni. Ezt kezdetben egyfajta játékos kihívásnak fogtam fel, nagyon élveztem. Miközben egyre fogékonyabb lettem arra, hogy értsem, értelmezzem Jézus szavait. Egy nap ez hangzott el: „*Tedd le a hálódodat, és kövess!*” Megtorpantam, mert nem értettem, milyen hálót tegyek le, és mit jelent az, hogy kövess.

Itt abbamaradt a játék. Másnap is azt olvasták fel: „Kövess!” Elmentem egy gyászmisére, (gondolva, hogy ott talán valami mást hallok) de a következő hangzott el: „Hiszen egyikünk sem él önmagának, és egyikünk sem hal meg önmagának; amíg élünk, az Úrnak élünk, s ha meghalunk, az Úrnak halunk meg. Akár élünk tehát, akár halunk, az Úré vagyunk.” Annyit megértettem, hogy ez ugyanazt jelenti, mint a korábbiak. Azt gondoltam, ha fiú lennék, akkor biztosan a papságra hívna az Isten. De lányként nem értettem. Imádkozni kezdtem azért, hogy idővel nőket is pappá szenteljenek. Megtanultam a mise szövegét, hogy majd tudjak misézni. Amikor a Patronába jelentkeztem, és beléptem az épületbe, akkor megállt a pillanat. Éreztem, ez az, amit keresek.

Innen már egyenes út vezetett a rendbe?

– Két lehetőséget láttam: az iskolanővéri hivatást, illetve a kórházi szolgálatot. Gimnazistaként egy nyári gyakorlatot töltöttem a szekszárdi kórház belgyógyászatán segédápolóként, amit nagyon szerettem. Végül mégis azt éreztem, nem ez az életfeladatom. Negyedikes gimnazistaként kértem a felvételemet a rendbe. Az ELTE matematika-fizika szakának első évét már jelöltként végeztem. Ugyanakkor félttem a tanári pályától. Az első gyakorlótanításom előtt nagyon kértem az Istent, hogy adjon nekem olyan életkedvet, erőt, ami ehhez a hivatáshoz, egy pedagógus személyiségéhez kell. Úgy éreztem, ennek híján vagyok. A gyakorlótanítás végül nagyon jól sikerült. És este, amikor a nővérekkel együtt imádkoztunk, az állt a zsoltárban: „Életet kért tőled, s te megadtad neki.” Akkor döbrentem rá, hogy az Isten megerősített a tanári hivatásomban. Életet, elevenséget adott, és mindezt megpecsételte szavával.

A szülei miképp viszonyultak ahhoz, hogy a szerzetességet választotta?

– Apukám azt mondta, ő mindig tudta, érezte, hogy ez az én utam. Anyukám viszont sok ellenérvet hozott fel. Úgy érezte, túl fiatal vagyok egy ekkora döntéshez. Végül ő is megnyugodott benne.

Miért a Monika nevet vette fel?

– Szent Mónika alakja, aki a háttérből és imával alakítja mások életét, mindig vonzott. Egy atya pedig rákérdezett, hogy ugye rövid o-val írom a nevemet, mivel a név a görög *monosz* szóból származik, vagyis a jelentése: *egységes, egygyé váló, osztatlan*. Éppen akkor készítettem a nővéreknek a kártyákat az első fogadalmamra. E kérdés után mindenholnan lehúztam az ékezetet. S még inkább megszerettem a nevemet. De Szent Mónika alakja is fontos maradt.

A Szerzetesi Iroda vezetőjeként

A szocializmus utolsó éveiben lépett be a rendbe fiatal lányként. Milyen emlékei, tapasztalatai vannak a korról?

– A rendszerváltást megelőző év volt az első év, amelyben tanítani kezdtem. Ez idő tájt szervezte a rend a szokásos, jubilánsoknak szóló programját Rómában, ahhoz kértek segítséget olyan országból, akik anyagilag nem tudtak hozzájárulni a közös költségekhez. Így küldtek engem, de ahhoz, hogy vízumot kapjak, még meg kellett jelennem az Állami Egyházügyi Hivatalban. *Jolánta* nővér tartományfőnöknőként készített fel arra, hogy hogyan kell kedvesen nem mondani

semmi konkrétumot. Megkaptam a vízumot, és már Rómában egy számomra ismeretlen ember felhívott azzal, hogy megmutatja nekem a várost. Tudtam, hogy utánam nyúltak. Határozottan

Tartományfőnöknőként tanácsosaival

kitérttem a találkozás elől. Még Rómában ért a hír, hogy megszűnt az ÁÉH. Az átmeneti időkről a másik élményem az, amikor az első osztályomnak át kellett húznia a történelemkönyv bizonyos mondatait, és följük kellett írni azt, amit a tanárnő diktált. Ma is a fülemben cseng az egyik diákunk kérdése: „*De akkor most honnan tudjuk, hogy mi igaz és mi nem?*” Egy kamaszgyerek szájából egészen megrendítő volt ezt hallani. A közösségünk számára sem volt zökkenőmentes az átmenet. Nehezen indult a dialógus, hiszen az idősebbek a régi beidegződések miatt sokáig gondolták úgy, hogy jobb nem beszélni nyíltan. Csodálatos, ahogyan ez azóta megváltozott. Rögös volt az út, de együtt végigmentünk rajta. És azóta is tanuljuk, hogy hogyan folytassunk párbeszédet életünk személyes, közösségi és küldetésünket érintő kérdéseiről.

Az életútját nézve, nagyon sokszor kellett változtatnia. Ez nem volt nehéz?

– Minden esetben intenzív belső munkát kívánt. Mindig fontosnak éreztem, hogy azoknak, akiket „hátra hagyok” – tanítványok, nővértársak, munkatársak, – számukra a változás is a növekedésüket szolgálja. Mindig igyekeztem az utódomnak úgy átadni az adott feladatot, hogy az áttekinthető legyen a számára és ne szoruljon rá az én tudásomra. Szabadon, biztonsággal az ő természetének megfelelően folytathassa a megbízatást. Ezekben a helyzetekben sokat segített, hogy az új szolgálataimra való felkérésekben hívást és bizalmat éreztem. És azt is megélhettem, hogy minden új feladathoz „közöm van”, az életemben megvannak az előzményei.

Most ismét új feladat vár Önre, amit egy afrikai utazás is megelőzött...

– *Mara Frundt* észak-amerikai nővérrel novíciamesternők leszünk a nyártól. A rendünkben lassan négy éve a novíciák képzése Rómában folyik. Mivel az utóbbi években egyre több afrikai fiatal kérte a felvételét, ezért a generális főnöknő megbízott azzal, hogy utazzak el Kenyába, ahol az afrikai posztulánsaink (leendő novíciáink) élnek. Ismerjem meg őket és az életkörülményeiket. (Mara nővér egyébként évtizedeket szolgált Afrikában.) Kenyán kívül Nigériában is jártam. Itt szintén élnek nővéreink.

Milyen az ottani iskolarendszer?

Kenyában és Nigériában a nővéreink többsége olyan iskolákban tanít, amelyet az egyházmegye tart fenn. Ezekben általában valamelyik nővérünk az igazgató. Létezik az úgynevezett *outreach program*, amelynek keretében a diákok igénybe vehetnek egy nagyon szerény kollégiumi ellátást. Ezzel a lehetőséggel azok a gyerekek élnek, akiknek odahaza nagyon nehéz a helyzetük. Javarást középiskolákat láttam. Megtapasztaltam, hogy a szülők nagy áldozatot hoznak azért, hogy a gyerekeik tanulhassanak és szakmát szerezzenek, esetleg egyetemi képzésben részt vehessenek. A

képzés nyelve az angol. Jártam általános iskolában is, az első osztálytól kezdve a gyerekeket angolra és angolul tanítják, hogy képesek legyenek az iskolai tanulmányokat elvégezni. Jártam a rendünk által fenntartott iskolában is, ahol megérintett az otthonosság érzése.

Milyenek a diákok?

– Ha van is köztük olyan, aki jobb módú családból származik, arra az iskolák vezetése nagyon ügyel (az állami iskolák is), hogy ez ne okozzon feszültséget. Ezért mindenki egyenruhában jár. A lányok haja is teljesen rövidre van vágva. A hajuk kezelése sok időt és pénzt igényelne. Illetve a vízzel is takarékoskodni kell. A vizet amúgy az iváshoz szűrni, forralni kell. A gyerekek nagy izgalommal fogadtak. Mindenképpen meg akartak érinteni. A nővérek csodálkoztak ezen, hiszen a tévéműsorokban sokszor látnak fehér embert. De úgy látszik, élőben ez mégis sokkal érdekesebb volt.

Mit lehet tudni a posztulánokról, akik a római noviciátusba készülnek?

– Jelenleg tízen vannak: négy kenyai, négy nigériai és két ghánai származású. Kenyában, Kisumuban élnek. A legfiatalabb huszonöt, a legidősebb harminchárom éves. Már harmadik éve vesznek részt a szorosabb értelemben vett képzésben. Három fogadalmas nővérrel alkotnak közösséget. Szakmával rendelkeznek. A posztulátusi képzés keretében három hónapos gyakorlaton vettek részt iskolanővéri közösségeinkben, iskoláinkban. Például, akinek botanikus végzettsége van, ő biológiát tanított, akinek könyvelői, ő könyvelési alapismereteket. De van köztük tanító is.

A mostani hivatások leginkább Afrikában születnek. Mi lehet ennek az oka?

– Az egyik talán az, hogy a rendünk csak a múlt század hetvenes éveitől szolgál Afrikában. S maga a katolikus egyház sincs régóta jelen a kontinensen. Egyházunk itt fiatal, s ezért nagyon eleven. Ugyanakkor az is igaz, hogy Afrikában sokkal több a gyermek, így több a hivatás is. Az afrikai emberek nagyon szeretik az életet, a teremtett

világot és Istent. Illetve, ha valaki az egyházban akar szolgálni, azt leginkább papként vagy szerzetesként teheti meg. A világiak bevonása nem olyan általános, mint Európában.

E rövid idő alatt milyenek ismerte meg azokat az afrikai embereket, akikkel találkozott?

– Nagyon jó emberek. Fontos volt számukra, hogy jól érezzem magam, hogy biztonságban érezzem magam. Fontos volt nekik az is, hogy osztoztam abban, amijük van. Mélyen megérintett, hogy mindenért hálásak: az ételért, a találkozásokért, az életért. Hihetetlen közvetlenséggel fordultak Istenhez, bizalommal és szívük mélyéből köszönetet mondva. Gyakran kifejezve, hogy egyedül Tőle függ az életük. Azzal a természetességgel és bizonyossággal szólították meg Őt, hogy átélhettem: személyesen ott van. Feltűnt, hogy nem általánosítanak. Például nem beszélnek keresztényüldözésről. Azt mondják: „Igen, van olyan, akit a hite vagy kiállása miatt megölnék. Van ilyen.” Remekül ráéreznek arra, hogy mikor és minek érkezett el az ideje, hogy beszéljenek róla. Nagyon hálás vagyok, hogy találkozhattam velük, hogy az életük része lehettem ezekben a hetekben.

Koncz Veronika

VÉGZŐSEINKTŐL BÚCSÚZUNK

A tavasszal kialakult karanténhelyzet miatt idei ballagó diákjainktól eddig csak virtuálisan tudtunk elbúcsúzni. Ezért e lapszámunk róluk is szól. Tablóképeik mellett feltüntetjük azokat, akik Terézia anya-díjban, illetve tartományfőnöknői dicséretben részesültek. Iskoláinkból néhányan kisebb írásokban elevenítették fel a diákeveiket. A Svetitsben pedig mindkét végzős osztály közösen gyűjtötte össze, hogy mit kaptak e fontos évek alatt, mit visznek tovább a tarisznájukban.

A tablók, osztályképek nagyobb méretben megtekinthetők honlapunkon is!

Tovább a honlapra...

Karolina 12. A osztály

Karolina 12. B osztály

GEHARDINGER BOLDOG TERÉZIA- DÍJBAN RÉSZESÜLTEK:

Keszeli Viola (Karolina)
Rónaszéki Bertalan (Karolina)
Janka Júlia (Patrona)
Tibold Sára (Patrona)
Steiger Áron (Svetits)
Szabó Ábel (Svetits)

TARTOMÁNYFŐNŐKNŐI DICSÉRETBEN RÉSZESÜLTEK:

Gál András (Karolina)
Karsai Anna Karolina (Karolina)
Koncz Réka (Karolina)
Vereczkey Villó (Karolina)
Bagi Eszter Dorottya (Patrona)
Gál Anna (Patrona)
Kéri Aida Fanni (Patrona)
Kisjuhász Kinga Regina (Patrona)
Kozma Ágnes (Patrona)
Lieber Fanni (Patrona)
Martos Emőke (Patrona)
Szuhaj Anna (Patrona)
Tóth Filoména (Patrona)
Zsoldosi Karolina (Patrona)
Bódis Mira (Svetits)
Fejes Petra (Svetits)
Fekete Anna (Svetits)
Fucskó Lili (Svetits)
Holozsai Hanna (Svetits)
Kelemen Nikolett (Svetits)
Pál Dóra (Svetits)
Szilágyi Tamás (Svetits)
Tátrai Marcell (Svetits)

A SZIGNUM VÉGZŐS NYOLCADIKOSAI

„Magammal viszem a családiasságot, az erős csapatszellemet és nem utolsósorban a szép emlékeket. Nem hiszem, hogy van még egy ilyen iskola, ahol ilyen a légkör.” (H. G.)

Mit viszek magammal az életbe?

Annak idején, amikor megtudtam, hogy felvettek a kollégiumba, sok kérdés volt bennem és egy kis félelem. De abban a pillanatban mikor átléptem a küszöböt, egy nagy épület állt előttem szép kis udvarral, virágos kerttel, kellemes légkör fogadott. Azonnal tudtam, nekem jó lesz itt.

A gondoskodó Julianna nővér és a nevelők mindig odafigyeltek arra, hogy jól érezzem magam, és ne szenvedjek hiányt semmiben. A szakácsnénik mindig finom ételeket főztek nekünk. A tanulóórák nem voltak mindig a kedvenceim, de tökéletes lehetőséget biztosítottak arra, hogy biztosan megtanuljam a leckét. A nap végén a közös vacsorák idején pedig tényleg olyanok voltunk, mint egy nagy család. Számomra fontos volt, hogy mindenkiel jó kapcsolatot ápoljak, barátságokat kösssek.

Szerettem a nagyteremben lenni Esténként itt volt a közös ima, de volt, amikor tánc-vagy edzőteremmé változott át. Az esti imán néha csipeszeket is kapunk. Ha sok piros színű tündökölt a nevünk mellett, az dicséretnek számított, és évvégén számíthattunk egy nagy üveg Nutellára. Viszont, ha sok tarka, akkor anya és apa talált évvégén egy nem túl jó meglepetést a postaládában.

A kollégiumban tanultam meg önállónak lenni, alkalmazkodni másokhoz, türelmesnek lenni. Megtanultam spórolni, hiszen kezdetben megesett, hogy a heti zsebpénzemet egy nap alatt elköltöttem. A szerb nyelvben sem jeleskedtem az elején, de muszáj volt a tudásomat csiszolni, hogy a városban megértessem magam. A koliban ritkán lehetett szomorkodó lányt látni. Ha voltak is összetűzéseink, azok, a kitartó nevelőinknek köszönhetően könnyen elsimultak. A nevelőink mindig mindenben mellettünk álltak.

Évente megünnepeltük a nagyobb ünnepeket. Amikor idekerültem, elég nagy voltam már ahhoz,

hogy tudjam, nem a Mikulás vagy a Jézuska hozza az ajándékot. Itt mégis visszakaptam azt a lelkesedést, amit kisgyermekként éreztem. Még úgyis, hogy tudtam, a Mikulást valójában *Ferinek* hívják.

Eddigi életem egyik legszebb élménye volt, amikor a nővér elvitt minket Medugorjébe az ifjúsági fesztiválra. De hálás vagyok a Hazataláló táborért és a különböző kirándulásokért is. Most szomorú vagyok, hogy vége ezeknek az éveknek, de boldog is vagyok, mert tudom, az emlékek életem végig elkísérnek.

Köszönettel tartozom a nővérnek, a nevelőknek és a munkatársaknak, akik amellet, hogy tanítottak és neveltek minket, szebbé tették a napjaimat. Nagyon boldog vagyok, hogy ezt a négy évet ebben a közösségben töltöttem.

Csillag Anita

Szathmáry Karolina Kollégium
Nagybecskerek

Kollégiumi kiránduláson Medugorjében

Itt tanultam meg kérdezni és válaszokat keresni

Osztályunk május 1-jén búcsúzott el a Patrona Hungariae Gimnáziumtól. De patronásnak lenni olyan, mintha mindig is idetartoztam volna és ez már ezután sem lesz másképp.

A hetedik évfolyamtól jártam ide. A legfontosabb gondolatok magamról és a világról a Patronában kezdtek megfogalmazódni, itt tanultam meg kérdezni és válaszokat keresni. Társaimmal itt váltunk felelős emberré. A gimnáziumom életmintát adott számomra, ahogyan a beavató szerződésben is áll: *„Arra bátorítunk, hogy önmagadra úgy tekints, mint értékek és lehetőségek hordozójára, hogy erős gyökerekből táplálkozó, érett identitással bíró, elköteleződni kész felnőtté válj.”*

A Patrona az a hely, ahol minden reggel hatalmas mosollyal várnak, akkor is, ha elkésel, ahol minden osztálykiránduláson polifoamon alszol, de ezt egyáltalán nem bánod. Ahol az osztályfőnököddel a legjobb beszélgetéseket hegymászás közben folytatod, ahol zsörtölödsz a hajnali felkelések miatt, mégis minden napod jól indul, hiszen *Béla* atya áldása egész héten elkísér.

Ha patronás vagy, nem bánod, hogy lányiskolába jársz, mert ötven piarista fiú hat évre elég beszédtemát ad. Nem a szalagavatódon ismerkedsz a tánclépésekkel, mert a tizedikes táncvizsga előtt elég alkalom adódik tétova kezdőből rutinos táncossá válni. A Patronában megszámlálhatatlan fotó és film őrzi az éveidet, és olyan is van, amit (Úristen!) te rendezel, és a farsangokon mindegy, hogy mivel készül tizenkét lányosztály, mert úgyis a tanári produkció nyer. Színek, hangok, fotók, képek, egy épület, ami akkor is köréd zárja áldott falait, ha otthon vagy, mert a karantén miatt nem szabad bemenni.

A Patrona nekünk nemcsak tudást és műveltséget, értékrendet adott, hanem megtanított bízni másokban és önmagunkban. Megtanított szeretni, adni és elfogadni. Megláttatta velem, hogy soha nem vagyok egyedül, hiszen már tudom, hogyan lehet magam köré gyűjtenem a velem azonos értékrendű kortársakat, és azt is, miként tudok kapcsolódni a tőlem eltérően gondolkodókhöz. Segített engem keresztény, de világi szemmel, néha kritikusan nézni a világot és meglátni azokat a helyzeteket, amelyekben szükség lehet a helytállásra.

Hálás vagyok Istennek, köszönöm a nővéreknek, tanárainknak, nevelőimnek, iskolatársaimnak és a Szűzanyának ezeket az éveket. Kilépve az életbe, bízom benne, hogy a hetedikesek fogadalmát idézve igaz lesz rám: *„adottságait parlagon nem hagyva egyháza, hazája, iskolája javát szolgálja”*.

Martos Emőke

Patrona Hungariae Gimnázium
Budapest

Mit jelentett számomra karolinásnak lenni?

Elsősorban tizenkét évet az életemből. Az emberek általában csodálkoznak, hogy hogyan is bírtam ki ennyit egy helyen. Erre nem szoktam tudni kielégítő választ adni, mert az igazság az, hogy nem tudom. Amikor gimibe jelentkeztem, fel sem merült bennem, hogy iskolát váltsak. Itt folytattam, és kész. Azért, mert szerettem. Szerettem az alsó tagozatos éveimet, a tanítóimat, akiktől tudás mellett még rengeteg értéket kaptam. Megtanultam, hogyan kell szépen kiszínezni egy rajzot. Játékokat tanultam. Számtalan népdalt vagy más éneket. Imákat. A vallásom alapjait. És ez olyan természetes volt.

Aztán felsőben és gimiben kicsit jobban kinyílt a világ, de még kamaszként is egy olyan pont volt az iskola nekem, amit eszembe sem jutott kivenni az életemből, pedig akkor minden ellen lázadtam magamban. Biztonságot adott. Ismertek engem a tanárok, nagyon sok barátot, kedves ismerőst találtam. Részben a Karolinának köszönhetem azt is, hogy cserkész vagyok, ami szintén rengeteget adott nekem.

Sokan mondják, hogy ez az iskola egy burok, és egyébként igazuk van. De nem olyan burok, ami bármiben gátolna. Annyi lehetőséget, annyi élményt kínál, amennyiről más álmodni sem mer. Iskolára hangoló napok, nemzeti ünnepi műsorok, karácsonyi ünnepek, táncteremben alvások az osztállyal, lelki gyakorlatok és osztálykirándulások. Sportlehetőség, művészeti- és zeneórák. Biztosan nem tanultam volna meg ennyit a zenéről, amennyit tudok, ha nem ide járok, és nem próbálom ki magam ennyi sportban.

Amikor valakinek mesélek a suliról, természetesen nem maradhatnak ki a történetből a nővérek sem. Azok, akik az iskola szíve-lelke, hiszen ők ott vannak. Mindig. És nemcsak fizikailag, hanem átvitt értelemben is. Bármikor, bármivel lehet őket keresni.

Az iskola által például lehetőségem nyílt 2019 márciusában kijutni New Yorkba, az ENSZ-be. Már ez is egy olyan dolog, amit soha nem fogok tudni eléggé meghálálni. Hogy rám gondoltak, engem küldtek az iskolából. Ennek kapcsán megismertem több itthoni és amerikai nővért. Érdekes volt látni, hogy bár egy renchez tartoznak, mennyire befolyásolja a személyiségüket a nemzeti hovatartozásuk. Ahány nővér, annyi temperamentum, gondolkodásmód, mégis nagy összhangot éreztem közöttük. Nem tudnék semmi rosszat mondani a rendről. Mivel hatéves korom óta körülöttem vannak a nővérek, a jelenlétük számomra természetes. Nem tekintek rájuk kuriózumként, mint ahogy más iskolába járó diákok tekintenek néha. Megszoktam, hogy itt vannak. Bármikor és mindig.

Nekem sikerült elérnem, hogy teljesen a magaménak érezzem ezt az iskolát, és bármikor szívesen menjek be az épületbe. Illetve ez talán nem is az én érdemem, hanem a tanáraimé, a barátaimé és az ide kötődő emlékeimé.

Keszeli Viola

Karolina Gimnázium
Szeged

SZERETNI A FÖLDET

A szerzetesek évszázados hagyománya a kertművelés. Terézia anyánk is írt arról, hogy a nővérek életteréhez hozzátartozik a kert. Ezt fedezte fel a karantén alatt Baráti Eszter M. Kinga nővér is, aki a makói SZIGNUM iskolánk tanára. Jelenleg a mélymulcsos kertműveléssel ismerkedik.

Honnan jött a kertészkedés ötlete?

– *Kerekesné Dócs Nikoletta* kolleganőm a Csemete Egyesülettel karöltve diákjainkkal már létrehozott egy olyan kertet, ahol egész évben nyílik valamilyen virág. Virágnaptárnak hívják. A hozzá tartozó rovarház telepítését a járványhelyzet miatt őszre tettük át. Ültettem két fügefát mint bibliai növényeket. Mivel Magyarországon Makó térségében a legtöbb a napsütéses órák száma, bízunk benne, hogy bő termést hoz. A mélymulcsos kertészetről, az ásás és kapálás nélküli talajművelésről az iskolánkba járó gyerekek szülei meséltek. *Miklái István* és *Gál Noémi* háztartási veteményeskertjükben, *Szekeres János* pedig mezőgazdasági vállalkozóként nagy területen már évek óta elkötelezettjei ennek a módszernek. Tavaly a nővérek nyertek egy energiahatékonysági KEOP-pályázaton. Az induló programsorozat nyitókonferenciája nálunk volt a SZIGNUM-ban. Ennek keretében ezek a szülők tartottak előadást a módszerről, ami engem is fellelkesített, de ősszel „túl elfoglalt” voltam a megvalósításához.

Mi ez pontosan?

– Szokták mondani, hogy ez a lusták módszere, hiszen nem kell sem ásni, sem kapálni. Ez igaz, mégsem az egyszerűsége ennek a módszernek a szépsége, hiszen a földdel itt is törődni kell, ami ugyancsak időt, energiát igényel. Ami megfogott, hogy másfajta energiákat mozgósít,

Baráti Eszter M. Kinga nővér

egyfajta lelkeséget képvisel. Alapgondolata, hogy ha a földet szeretjük, és nem kizsákmányoljuk, akkor a föld is szeretni fog minket. A természet meghálálja, ha az ő rendje szerint élünk. Igyekszünk kerülni a vegyszereket, a mesterséges adalékanyagokat. E szemlélet szerint nem létezik haszontalan gyomnövény sem, hiszen azok is tanítanak valamire. Például üzennek a talaj minőségéről. A másik fontos dolog, hogy mi, akik műveljük a földet, kölcsönösen segítjük egymást.

Idén tavasszal kezdődött a veteményezés?

– Tavaly már létrehoztunk egy gyógynövényes ágyást a diákokkal együtt. Ez még a hagyományos ásós megoldással történt. Idén tavasszal eperpalántákat ültettek. A karanténidőszakban a diákok nem segíthetnek. Viszont nekünk, makói nővéreknek egy kicsit több időnk lett. Elhatároztuk nővértársaimmal, hogy a kollégium kertjében minden

szombaton kertészkedünk. Vetettünk borsót, retket, sárgarépat, salátát, metélőhagymát. *Hedvig* nővér paradicsom és paprikapalántákat nevelt az ablakban, majd azokat és kiültettük. Jó látni, ahogy növekszenek. Megkóstolni saját epertermésünket... Nagy öröm ez, mivel valóban azt hittük, hogy ez a föld olyan silány minőségű, tele kötőrmelékkal, hogy nem jó semmire. Ezzel párhuzamosan fogtunk neki a mélymulcsos föld kialakításához. Kísérleti jelleggel létrehoztunk egy olyan ágyást, ahol hatvan centiméter szalmás trágyával takartuk be a földet. Ez az úgynevezett mélymulcs. Reményünk szerint egy év alatt dús termőtalajjá válik. Sütőtökmagot máris szórtunk bele, és kihajtottak az első levelek.

A karanténidőszak ezek szerint örömteli felismeréseket is hozott?

– Egyértelműen. Ezzel nem azt akarom mondani, hogy jó, hogy a világjárvány bekövetkezett. Azt sem gondolom, hogy ez Isten büntetése lenne. Hanem, hogy minden nehézségből lehet valamit tanulni. A válság az életünkben tanulási lehetőség. Ezt a diákjaimnak is tanítom. Fontosnak tartom, hogy amit ebben az időszakban megtanultunk, azt vigyük tovább. Mi közelebb kerültünk a természethez, és rajtunk múlik, hogy ennek örömét beépítjük-e az életünkbe.

K.V.

„HA ISTEN VELÜNK, KI ELLENÜNK?”

Találkozás Széchenyi Kingával

Széchenyi Kinga – tanár, műfordító, író, szobrászművész – 1955 és 1959 között tanult a Patrona Hungariae Gimnáziumban. A neves család sarjának lenni sem a vészkorszakban, sem még sokáig utána nem volt könnyű. Hajdani tanítványunk kedvessége, bölcsessége, élettapasztalata nagy kincs, mint ahogyan az a könyv is, amely tollából született bő tíz évvel ezelőtt. S amely abban segít, hogy szembenézzünk egy barbár korszak máig ható következményeivel, hogy emlékezzünk azokra az áldozatokra is, akiknek egy „bűnük” volt: nemesi családba születtek.

Mit jelent Onnek a Széchenyi név?

– Az, hogy ebbe a családba születtem, az egész életemet meghatározta. Széchenyi Ferenc, akit a Nemzeti Múzeum megalapítójának tekintenek, volt az egyik szépapám és Festetics Julianna az egyik szépanyám. Ferenc második fia, Pál – a mindenki által ismert István fiatalabbik bátyja – volt az ükapám. Behatóan foglalkoztam családkunk történetével. Előadásokat is tartottam itthon és Amerikában is a család jeles tagjairól. Így Széchenyi György esztergomi érsekről, primásról Pál érsekről, István fiairól, Béláról és Ödönről, Miklós püspökről, Zsigmondról. Miklós püspök nagyapám testvére a bécsi Pázmáneum rektora volt, majd győri, később nagyváradi püspök lett. Sok templomot építtetett, illetve renováltatott. Az utolsó istenháza, amit rendbehozott, az orosházi volt. Végakarata szerint itt temették el. Testvérei közül Emília Bécsben és Münchenben festészetet tanult és neves festő lett. Másik testvére

Jenő, a nagyapám számos oltárképet festett a Miklós püspök által építtetett templomokba. Most ezeket kutatom.

Az Ön élete honnan indult?

– Budapesten születtem 1941-ben. Már az ostrom idejéről vannak emlékeim. Édesanyámmal, az ikertestvéremmel és egy kedves nevelőnővel a fővárosból Répceszentgyörgyre menekültünk, anyám egyik rokonához, Mikes János nyugalmazott szombathelyi megyéspüspökhöz. Ő a répceszentgyörgyi püspöki nyaralóban nemcsak rokonoknak, hanem a falubelieknek is menedéket nyújtott. Ott ért bennünket az orosz front 1945 márciusában. Az oroszok berobbantották az épület ajtaját. Mikes püspök szívbeteg volt, ahogy lement a katonákhoz, a lépcsőn összeesett és meghalt. A katonák behatoltak az épületbe. Sok fiatal nő volt velünk. Ezek az oroszok az anyákat nem bántották. Édesanyám a nevelőnőnket

megmentette azzal, hogy azt mondta, egyikünknek ő az anyja. A többi nő azonban nem mehetett ki a szobából. Minket egy vidéki házban szállásoltak el, ott is orosz katonák voltak. Alig volt mit ennünk. Aztán visszajutottunk Budapestre a nagymamámhoz. (A szüleink korán elváltak.) Az édesanyám lakása úgynevezett védett házban volt, onnan ki kellett költöznünk.

Hogyan élte meg a család a háború utáni időszakot?

– 1945-ben mindent elvettek, majd a kommunizmus alatt az osztályellenség kategóriába kerültünk. A nagymamám és az édesanyám négy nyelven beszélt, így nyelvtanításból tartották fenn a családot. A kitelepítésünkről szóló határozat 1951. május 21-én érkezett meg. Huszonnégy órát kaptunk. Akkor már egy nagynénivel és társbérrel élünk egy lakásban. Édesanyám ügyvédekhez rohant, fellebbezést adott be, hasztalan. A mai napig nagyon csodálom őt és a nagymamámat a rendkívüli lelki erejükért. Hajnalban

Becses örökség – Széchenyi Kinga a Lánchídon

megjelentek az ÁVO-sok. Géppuskával feltereltek minket egy teherautó platójára. Nagymama már hatvanon felül, a nagynéném hetvenöt éves volt. A ferencvárosi pályaudvarra vittek bennünket. Sokára indult el a vonat, nem lehetett kilátni. Mindenki attól félt, hogy Szibéria felé megyünk. Rettentő későn, valamikor estefelé szálltunk le Jászkiséren. Emlékszem, hogy az állomás mellékhelyiségébe is csak rendőri kísérettel mehettünk a testvéremmel. Tízévesek voltunk... Innen vittek minket tovább Kőtelekre.

Ez volt a végállomás?

– Igen. Egy kedves kulákcsaládhoz kerültünk. Az volt a terv, hogy a Budapestről kitelepített osztályellenségek rossz viszonyba kerüljenek a vidéki kuláksággal. Ez nem sikerült, mivel évekre szóló barátság szövődött közöttünk. Ők is rettenetes dolgokon mentek át. Nagyon szerény körülmények közé kerültünk, de a szomszédok néhány bútordarabbal segítséget nyújtottak. Édesanyámmal másnap reggel elindultunk a gazdasági udvaron keresztül a kútra. Nagyon messzire kellett menni, és neki ahhoz is volt lelki ereje, hogy a falusi élet érdekességeiről beszéljen. Útkaparó lett, rizsföldön dolgozott, kapált a kitelepítettek brigádjában, ahol az emberek hihetetlen tartással és humorérzékkel viselték a rájuk mért sorsot. A nagymamámnak arra is volt gondja, hogy angolt és német nyelvet tanítson nekünk.

Hogyan lett vége ennek?

– Nagy Imre 1953 júliusában amnesztiát hirdetett. De mi csak szeptember vége felé kaptuk meg a határozatot. Budapestre, sőt a környékére sem mehettünk vissza. Így kerültünk Balatonszemesre *Széchenyi Johanna* által, aki ott volt házvezetőnő. Az albérletünkben nem volt villany, folyóvíz. A tanárok sem itt, sem Kőteleken nem diszkrimináltak bennünket. Ugyanakkor azt megmondták, hogy állami iskolába nem fognak felvenni. Törvény mondta ki 1949-ben, hogy fel kell számolni a volt uralkodóosztályok „műveltségi privilégiumát”. Minisztériumi rendeletek származási

kategóriákat írtak elő, a hozzánk hasonlók, az osztályellenségek gyermekei az X-es kategóriába kerültek. Ez azt jelentette, hogy állami középiskolába, majd egyetemekre nem vették fel őket. Balatonszemesen az egyik tanárom sógornője volt a Patronában tanító *Flávia* nővér. Innen jött a gondolat, hogy ott tanuljak tovább.

Milyenek voltak a patronás évek?

– Mivel nagyon szegények voltunk, egy Amerikában élő Széchenyi nagynéni segített anyagilag, hogy taníttatni tudjanak. Komoly felvételi volt, sok jelentkező. Az iskola óriási segítséget jelentett az összes X-es gyereknek. Kezdetben *Paschalis* nővér, aki magyart, majd *Inez* nővér, aki oroszot tanított, voltak az osztályfőnökeim. Nagyon kedves és jó tanárok voltak. A tanu-

Egy régi patronás kirándulás

lőszobán *Flóra*, később *Alíz* nővér felügyelt ránk. Szerettek bennünket, szép emlékeim maradtak róluk. A kollégiumban sokkal jobb körülmények közé kerültem. A társaim nevetgéltek is azon, hogy mennyire szeretek kollégista lenni, hiszen nem minden diák szíve vágya a bentlakás. A nevelési elveik megegyeztek a családoméval. A mai napig ápolok barátságokat, kapcsolatokat a Patronából. Nagy szeretettel emlékszem vissza *Kosztolányi István* atyára. Azt a könyvlistát, amit lediktált, sokáig használtam. *Pintér* tanár úr fizikát tanított, de ő is figyelt arra, hogy szélesítse a látókörünket. Nagyon szerettem *Alíz* nővért, aki fantasztikusan rajzolt, és engem, aki akkor már kisebb dolgokat mintáztam, nagyon biztatott.

A gimnáziumban élte meg a forradalmat?

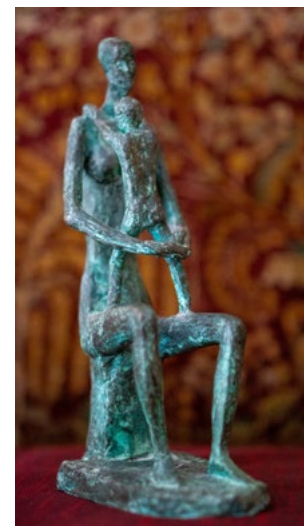
– Az egész időt ott töltöttem. Valamennyi apáca mély féltéssel és szeretettel vett minket körül. A Kilián laktanyát fölöttünk lőtték. Leköltöztünk az alagsorba, asztalokon aludtunk. Összebarátkoztunk azokkal a nővérekkel, akik a konyhán dolgoztak. Anyai jósággal bántak velünk. Minket csak a forradalom két része között vittek ki. A környék tele volt sírokkal. Egyik este minden ablakban gyertyák égtek az elesettekért. Azt néztük a kollégium ablakából. Ezt nem lehet elfelejteni.

Az érettségi után milyen pályát választott?

– Eredetileg szobrásznak készültem. A Dési Huber Képzőművészeti Körben tanultam és *Laborcz Ferenc* volt a mesterem. Felvételiztem a főiskolára, de „helyhiány” miatt nem vettek fel. Ugyanezzel az indokkal nem vettek fel a Külkereskedelmi Főiskolára sem. Utólag tudtam meg, hogy az egyik vizsgabizottsági tag végigvágta az anyagomat a hosszú asztalon ezzel a felkiáltással: „Mit képzelsz ezzel a névvel?!” Végül hét évvel az érettségi után az ELTE angol szakára felvettek, de ehhez kellett egy segítőkész történészprofesszor, aki mert szembenemenni a tanulmányi osztállyal, hogy a fellebbezésemet végre elfogadják. Szerettem az angol szakot, nagy tudású tanáraimat, különösen *Stephanides Éva* és *Ruttkay Kálmán* tanárokat.

Hogyan alakult az élete?

– Férjem *Prékopa András* matematikus, akadémikus, a hazai operációkutatás megalapítója. Két lányunk van, *Monika* ügyvéd, *Judit* menedzser. Huszonkilenc éven át tanítottam a Toldy

Anya gyermekével (Széchenyi Kinga alkotása)

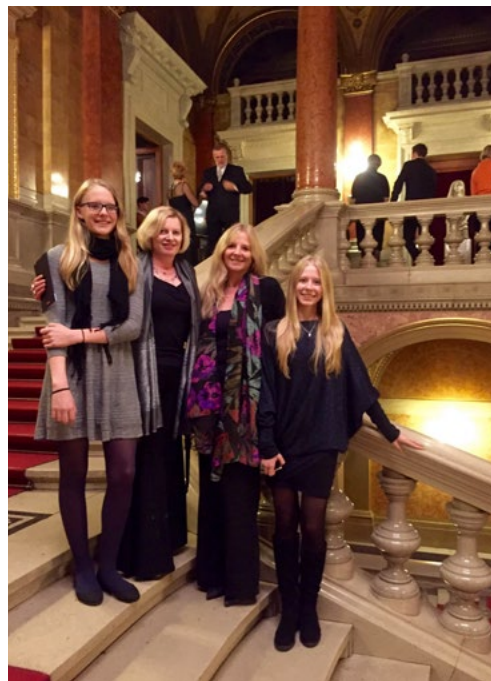
Ferenc Gimnáziumban. Igyekeztem a Patronában tapasztalt elveket alkalmazni. Én is kerestem a diákjaimmal a személyes kapcsolatot. Tíz éven át voltam vezetőtanár, akkor az ELTE-hez is tartoztam. Műfordítóként angol, amerikai irodalmat és pszichológiát fordítottam. A szobrászatról sem tettem le, plaketteket készítettem. Széchenyi Istvánról, Ferencről, Zsigmondról, Festetics Juliannáról. Ezeken kívül olyan plaketteket is készítettem, amelyeket főként matematikusok kapnak. Marosvásárhelyen Bolyai emléktábláján nagyobb plakettem szerepel.

Könyve, a Megbélyegzettek 2008-ban jelent meg először. Hogyan született meg a mű?

– A kitelepítések ötvenedik évfordulóján gondoltam először arra, hogy feldolgozom a meghurcoltak történeteit. Négy és fél éven át kutattam a levéltárakat. Sok interjút készítettem barátokkal, rokonokkal. Nem mindenki nyílt meg könnyen. Volt, aki egyáltalán nem akart beszélni. Volt, aki később bevallotta,

hogy mennyire megviselte a beszélgetés. És olyan is akadt, aki úgy élte meg, hogy végre kimondhatta azt, ami oly régóta nyomta a lelkét. A legfőbb szándékom az volt, hogy ma is tudjanak a történekről, és hogy lássuk, bizonyos politikai döntéseknek súlyos, hosszan ható következményei van-

nak. A másik célom az volt, hogy megmutassam azokat az embereket, akiktől tartást és méltóságot lehetett tanulni. A könyv magyarul eddig két kiadást ért meg, legutóbb a Helikon gondozásában jelent meg. Már olvasható angolul is, és most készül a német fordítása. Látom, hogy sokan hivatkoznak rá, ennek igazán örülök.

Nemzedékek - Széchenyi Kinga lányai és unokái

Létezhet megbocsátás, megbékélés?

Akikkel beszéltem, senkiben nem éreztem bosszúálló szándékot, valamiképpen mindenki megbékélt a sorssal. Meg is kellett, hiszen a kitelepítések után még nagyon nehéz évek jöttek. Nem lehetett a sebeket nyalogatni. Élni kellett, összefogni a családot, munkát találni. A megbocsátást én a Jóistenre bízom.

A Széchenyi családból hányan élnek Magyarországon?

Idehaza tíz-tizenkét rokon él. Szinte minden földrészzen laknak családtagjaink. Sajnos a koronavírus-járvány miatt valószínűleg el kell halasztanunk a nagy, négyszáz fős találkozót.

Mivel telnek a napjai?

A férjem hagyatékát gondozom. A Széchenyiek családtörténetével is foglalkozom. Sok anyag van még, ami feldolgozásra vár. Gyakran gondolkodom családunk jelmondatára, amely Szent Páltól származik: „*Si Deus pro nobis, quis contra nos?*” Vagyis, „*Ha Isten velünk, ki ellenünk?*”

Koncz Veronika

A TRIANONI DÖNTÉS SZÁZADIK ÉVFORDULÓJÁRA

A Párizs melletti Nagy-Trianon-kastélyban az I. világháborút lezáró békediktátum következtében a Boldogasszony Iskolanővérek Magyar Tartománya elveszítette házainak kétharmadát. A tartományfőnöknő egy ideig a Romániába szakadt temesvári anyaházból irányította a feldarabolt tartományt. Csonka-Magyarországon a harminckét házból mindössze tíz maradt, a többi Románia, illetve Jugoszlávia területére került. 1923-ban a Romániához csatolt házakból Temesvár központtal létrejött a Román Tartomány, a Jugoszláviához csatolt bánáti nővéreink a szlovén nővérekkel együtt a Jugoszláv Tartományba tagozódtak be. Csonka-Magyarországon a nővérek új anyaháza a szeged-alsóvárosi zárda lett.

A Magyar Tartomány nővérei ma ismét szolgálnak a Bánátban és Erdélyben.

A trianoni döntés következtében a Magyar Tartománytól elszakadt házak

Bánáti nővérjelöltek az 1930-as években

Növendékek a temesvári zárdaiskola kertjében

Impresszum: Bizalom és bátorság – A Boldogasszony Iskolanővérek lapja • www.iskolanoverek.hu •
 Kiadja: Boldogasszony Iskolanővérek • A szerkesztőség címe: 1092 Budapest, Knézich utca 5 – 7. • Telefon: +36 1 215-9017
 • E-mail: info@iskolanoverek.hu • Felelős kiadó: Lobmayer Ágnes M. Judit SSND • Alapító főszerkesztő: Lobmayer Ágnes M. Judit SSND • Főszerkesztő: Koncz Veronika • Arculat, layout: Katona Zsófia

Forrai M. Gregória

**Búcsúzásul
(Részlet)**

**Valahol messze...Kolozsváron, tudom,
Most húzták meg az öreg harangot...
S itt a szívem csordultig fáj tőle,
Mert visszahívón hallom ezt a hangot.
És felém kiált a felhőnyáj az égen:
„A gyermekpásztor merre, hol marad?”
És rám ragyog a napnak szemrehányó fénye:
„Szív-tüzedet elhagynod nem szabad!”**

**A Szamos partján minden kicsi virág,
Magyar napnak nyílik ki ékesen,
A füzek ágán rejtőző pacsirta
Magyar füttyel dalolgat édesen.
Csak én hiányzom onnan. Jól tudom,
A pásztortüzet meg kell gyújtanom,
S ha másként nem megy, szívem tüzes vérét,
Cseppenként is, de magyarul adom.**

**És összeszorított két ököllel néztem,
Hogy az idegen nyelv ránk hogyan terül,
S megtanulom fájón, de azt is megígérem,
Hogy magyar maradok örökre belül.
Az imádságom magyarul kiáltom,
Az Atya nékem mindig az marad,
És lelkem lelkéből kisugárzó szikra
Magyarul tüzel majd...ég felé szabad.**

**Én pacsirtának megyek Kolozsvárra.
És mindig, mindig csak énekelek,
És magyar szívvel, magyar akarattal,
Áldom az Istent, kit forrón szeretek.
Mondjam tovább? Nem, nem folytatom...
Már így is sokat mondtam néktek el,
S ha néha Cluj felé száll az imátok,
A nevemet ne feledjétek el.**

**Testvéreim! Az élet olyan rövid.
Ki biztat engem holnapra és mára?...
De tudjátok meg, igaz szeretettel
Magyar szívet viszek Kolozsvárra!**

Forrai M. Gregória (1918-1983) Magyarorszáken született zenészcsaládba. A Svetits Intézet, majd a Zeneakadémia növendéke volt, 1938-ban tett első fogadalmat. Tanári pályáját a kolozsvári Marianumban kezdte. Ekkor a város, a második bécsi döntés értelmében, ismét hazánkhoz tartozott. A II. világháború végén több magyar nővérel együtt Romániában maradt, gyári munkásként, majd kántorként dolgozott, emellett népzenei gyűjtőmunkát végzett a széke-lyek között. Magyarországra 1963-ban tért vissza, ezután a Svetitsben tanított ének-zenét és művészettörténetet.

#VELED MI VAN?

Közös iskolai rajzpályázat a Szignum diákjai számára 2020

„A pályázat célja, hogy a rajzolásban összefogja a közösségünket és lehetőséget teremtsünk a vizuális önkifejezésre, az élményeink feldolgozására és a mindennapi kalandjaink bemutatására.”
(Brzózka Marek, a pályázat ötletgazdája)

TOVÁBB A KIÁLLÍTÁS TELJES ANYAGÁHOZ...
(WWW.SZIGNUM.HU)

